

Številka: 00105-95/2020/5
Datum: 14. 10. 2020

Odgovor na poslansko pobudo Matjaža Hana v zvezi s podaljšanjem veljavnosti turističnih bonov in možnostjo kompenzacije vrednosti bonov za druge storitve za starostnike in stanovalce v DSO-jih

Predsednik Državnega zbora Republike Slovenije, Igor Zorčič, je dne 16.9.2020 Vladi Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) posredoval pisno poslansko pobudo poslanca Matjaža Hana v zvezi s podaljšanjem veljavnosti turističnih bonov in možnostjo kompenzacije vrednosti bonov za druge storitve za starostnike in stanovalce v DSO-jih.

Poslanec podaja sledečo pobudo vezano na koriščenje turističnih bonov:

Turizem je zaradi pandemije virusa Covid-19 zagotovo ena bolj prizadetih gospodarskih panog, ki pa se po popolni zaustavitvi globalnega turističnega trga znova počasi postavlja na noge.

Vlada je junija v sklopu tretjega proti-koronskega paketa sprejela ukrep za pomoč slovenskemu turizmu v obliki turističnih bonov za izboljšanje gospodarskega položaja na področju domače potrošnje turizma. Njihov namen je pomagati ponudnikom turističnih nastanitev ter ublažiti upad domačega turizma iz 60 do 70 odstotkov na 40 odstotkov.

Bon v višini 200 evrov so dobili vsi prebivalci Slovenije s stalnim prebivališčem v Sloveniji, ki so ali bodo letos stari najmanj 18 let, bone v vrednosti 50 evrov pa so prejeli tudi otroci. Boni naj bi bili unovčljivi do 31. decembra 2020, so prenosljivi v družini med brati, sestrami ter med starši in otroki, iz proračuna pa naj bi zanj odšteli 200 milijonov evrov.

Kljub temu, da so državljanke in državljani možnost koriščenja bonov dobro sprejeli, o čemer priča tudi trenutno zelo velik pritisk na turistične kapacitete, pa številke kažejo, da bo letošnji izkupiček za ponudnike turističnih namestitev v Sloveniji navkljub bonom daleč stran od lanskoletnega.

Vstopamo v jesen in glede na aktualne podatke o povečanju števila okuženih s Covid-19 tudi v čas vse bolj negotove epidemiološke slike. Ob teh nepredvidljivih napovedih se zato poraja vprašanje, ali bi do konca leta sploh lahko izvedli koriščenje bonov v celoti. S podaljšanjem veljavnosti turističnih bonov do konca februarja 2021 bi lahko dosegli, da se sprostí pritisk na določene najbolj atraktivne slovenske turistične kapacitete, zmanjša zasedenost hotelov in ostalih namestitev ter posledično zmanjša razsajanje virusa. To bi koristilo tako ponudnikom turističnih kapacitet v zimski sezoni kot tudi porabnikom, ko bi bila zasedenost kapacitet časovno bolj razpršena in bi lahko svoj dopust planirali bolj sproščeno. Podaljšanje roka za koriščenje turističnih bonov v

zimski čas bi spodbudilo dejavnost turizma čez praktično celo leto, kar je tudi cilj izdaje bonov.

V zadnjih mesecih se je name obrnilo večje število državljanek in državljanov, ki zaradi različnih razlogov turističnih bonov ne morejo koristiti ali prenesti na družinske člane. Gre predvsem za starostnike in stanovalce DSO-je, ki želje po turističnem oddihu nimajo ali pa jim slednjega preprečuje zdravstveno stanje. Ker pri tej skupini ljudi ne gre za majhen delež, je smiselno razmisliti v smeri možnosti, da se vrednost turističnega bona v zgornjem primeru lahko uporabi za drugo dejavnost ali storitev, ki bi tem državljanom in državljanom omogočilo koriščenje bona za dejavnost in storitev, ki jih najbolj potrebujejo; nega, terapija, oskrba ...

Glede na navedeno na Vlado RS naslavljam poslansko pobudo:

Da Vlada RS podaljša možnost koriščenja turističnih bonov do konca februarja 2021 ter tako še bolj spodbudi izboljšanje gospodarskega položaja na področju domače potrošnje turizma.

Da Vlada RS omogoči porabo vrednosti turističnega bona v obliki kompenzacije za druge storitve tudi za tiste skupine državljanek in državljanov, ki zaradi različnih razlogov bona ne morejo izkoristiti ali prenesti na družinske člane.

Vlada Republike Slovenije na poslansko pobudo o podaljšanju možnosti koriščenja turističnih bonov do konca februarja 2021 podaja naslednji odgovor;

Turizem je gospodarska panoga, ki jo je pandemija Covid-19 najbolj prizadela in bo za okrepanje potrebovala daljši čas (po nekaterih ocenah do 5 let).

Ukrep uvedbe turističnih bonov je bil sprejet zaradi spodbuditve povpraševanja v turizmu, ki je ključno za ohranitev in razvoj dejavnosti ter za ohranitev številnih delovnih mest. Ukrep je bil uveden z namenom odprave posledic epidemije v turizmu in pomoči turističnemu gospodarstvu, saj je bilo v letu 2019 v slovenskih nastanitvenih obratih registriranih kar 72% turističnih prenočitev s strani tujih turistov, a mednarodna potovanja so se v teh razmerah precej zmanjšala. V prvih sedmih mesecih leta 2020 beležimo v nastanitvenih kapacitetah 68,5% upad števila tujih turističnih prenočitev. Ta upad smo želeli nadomestiti s spodbuditvijo domače turistične potrošnje.

Prav tako je namen ukrepa, da bi čim več prebivalcev Slovenije svojo deželo spoznalo s turističnega vidika, da bi raziskali njene skrite koticke in si ogledali nove, privlačne turistične produkte, ki nastajajo v vseh slovenskih krajih. Po podatkih, ki jih dobivamo iz destinacij širom Slovenije, so turistični boni tudi v tem smislu dosegli svoj namen oziroma je bila STO kampanja » Zdaj je čas. Moja Slovenija«, zelo uspešna. Domači turisti z zadovoljstvom in tudi presenečenjem odkrivajo do sedaj še nepoznane, turistično zanimive koticke Slovenije, kar bo zagotovo tudi dolgoročno vplivalo na obseg domačega turizma.

Skupno število (deloma ali v celoti) unovčenih bonov do 21.9.2020 je 765.118 v vrednosti 104.152.616,75 €, v rezervacijah je 19.924 bonov v vrednosti 2.913.786,41 €.

S strani Slovenske turistične organizacije je bila po uvedbi turističnih bonov izvedena raziskava o potovalnih namerah domačih turistov v letu 2020.

Turistični bon je za 42 % vprašanih eden od razlogov za letošnje dopustovanje v Sloveniji. Anketiranci so navedli, da jih namerava 48% turistični bon unovčiti v poletnih mesecih, 47% v jesenskih mesecih in le 5% pozimi.

Vlada Republike Slovenije meni, da je potrebno počakati vsaj še do konca jesenskih šolskih počitnic za pridobitev ocene dejansko izkoriščenih bonov. Na osnovi teh podatkov bo nato možno tudi sprejeti odločitve o morebitni prilagoditvi ukrepa.

Vlada Republike Slovenije na poslansko pobudo Matjaža Hana o možnosti porabe vrednosti turističnega bona v obliki kompenzacije za druge storitve tudi za tiste skupine državljanek in državljanov, ki zaradi različnih razlogov bona ne morejo izkoristiti ali prenesti na družinske člane, podaja sledeči odgovor;

Finančna sredstva za ta instrument so zagotovljena v proračunu Republike Slovenije za leto 2020.

Skupno je do turističnega bona upravičenih 2.047.261 oseb. Skupna vrednost turističnih bonov znaša 356.858.450,00 EUR.

S finančnega vidika ta ukrep ne pomeni le odliva iz državnega proračuna, ampak tudi priliv iz naslova DDV, davka od dohodkov pravnih oseb, dohodnine in obveznih prispevkov za socialno varnost zaposlenih v turizmu in s turizmom povezanih dejavnostih ter drugih dajatev.

Turizem je gospodarska dejavnost z visokim multiplikativnim učinkom na ostalo gospodarstvo, saj se s turistično dejavnostjo odvije poraba skozi verigo proizvodnje v dejavnostih povezanih s turizmom (trgovina, kmetijstvo, prevozi, kultura, idr.). Prav tako ukrep vpliva tudi na izboljšanje percepcije domačega trga in ga pospešuje.

Po trenutni zakonodaji je bon mogoče koristiti le za prenočitve oziroma za prenočitve z zajtrkom.

Da bi bon dosegel svoj namen tudi v smislu tistih družbenih skupin in posameznikov, ki morda iz fizičnih ali materialnih razlogov sami ne bi mogli koristiti turističnega bona, zakon predvideva naslednje možnosti prenosa bona na upravičene sorodnike; v ravni vrsti do drugega kolena (stari starši, starši, otroci, otroci zakonca ali zunajzakonskega partnerja, vnuki), zakonci, zunajzakonskimi partnerji, partnerji v sklenjeni ali nesklenjeni partnerski zvezi ter med otroki in njihovimi zakonitimi zastopniki, če to niso njihovi starši. Ob unovčitvi prenesenega bona je v tem primeru treba predložiti še posebno izjavo.

V tem okviru zagotovo obstaja določeno število državljanek in državljanov, ki zaradi različnih razlogov turističnih bonov ne morejo koristiti ali prenesti na družinske člane. Glede na populacijo v slovenskih DSO-jih je zagotovo nekaj takih, ki želje po turističnem oddihu nimajo ali pa jim slednjega preprečuje zdravstveno stanje in, ki ne želijo ali ne morejo prenesti turističnega bona na sorodnike.

Vlada Republike Slovenije zato meni, da je glede obsega dejansko izkoriščenih bonov potrebno počakati do obdobja po jesenskih počitnicah ter na osnovi takratnih podatkov o učinkovitosti ukrepa sprejeti nadaljnje odločitve glede uporabe turističnega bona v prihodnje.